

អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោនវៀតណាម ត្រូវបានជួយសង្គ្រោះពីក្នុងព្រៃនៃប្រទេសកម្ពុជា

ក្រុមដែលយើងមើលឃើញនៅចិញ្ចឹមផ្លូវម្ខាងជិតលោកស្រី វ៉ាន់-ហ៊ី លី មើលទៅដូចជាអស់សង្ឃឹម។

ម៉ុងតាញ៉ាវៀតណាមប្រាំបីនាក់ ដែលឈរក្បែររថយន្តរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ មើលទៅដូចជាស្ថានភាពរបស់ពួកគេដែលបានឃើញក្នុងរូបនេះស្រាប់។ ពួកគេបានដេកក្នុងព្រៃភាគឦសាននៃប្រទេសកម្ពុជាអស់រយៈពេលជិតពីរខែ ដោយរស់ពីងលើអ្វីដែលអ្នកស្រុកផ្តល់ឲ្យ និងអ្វីដែលពួកគេអាចរកបាន។ សម្លៀកបំពាក់របស់ពួកគេមិនបានបោកគក់ទេ សក់របស់ពួកគេមានជាប់ធូលី និងកំទេចសំរាម ពេលពួកគេដេកផ្ទាល់ដីក្នុងព្រៃនោះ។ ទឹកមុខរបស់ពួកគេបានបង្ហាញពីក្តីសង្ឃឹមថាអាចគេចខ្លួនរួច ពីការមានសេរីភាពវិញ នៅពេលឃើញរថយន្តរបស់អ.ស.ប។

ប៉ុន្តែមុនពេលគាត់ អាចផ្តល់ឲ្យពួកគេនូវការគេចខ្លួន មុនពេលមានគេជួយបុគ្គលទាំងនោះ លោកស្រី លី តំណាងការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប ប្រចាំកម្ពុជា ត្រូវស្តាប់សំដីផ្ទាល់របស់ក្រុមនេះ របស់បុគ្គលម្នាក់ៗសិន ថាតើពួកគេចង់បានអ្វី។

លោកស្រី បានសួរក្រុមដែលបានលាក់ខ្លួននៅក្នុងខេត្តរតនគិរីថា “ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឆ្លងកាត់ព្រំដែនចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា?” ម្នាក់បានឆ្លើយតបថា “ដើម្បីសុំសិទ្ធិជ្រកកោន។ ពួកយើងត្រូវបានគេធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយសារតែការគោរពប្រតិបត្តិសាសនារបស់យើង”។

លោកស្រី លី បានសួរថា “ចុះចំពោះអ្នកផ្សេងទៀតយ៉ាងម៉េចដែរ? តើអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងសុំសិទ្ធិជ្រកកោនដែរឬទេ?” ហើយក៏បានសួរទៅបុគ្គលម្នាក់ៗ ពួកគេម្នាក់ៗបានឆ្លើយថា “ត្រូវហើយ យើងនឹងសុំសិទ្ធិជ្រកកោន”។

លោកស្រី លី បានមានប្រសាសន៍ថា “វាធ្វើឲ្យយើងរំភើបក្នុងចិត្តណាស់”។ “នៅពេលនោះ ខ្ញុំបានដឹងថា ពួកគេមានសុវត្ថិភាពហើយ។”

ម៉ុងតាញ៉ាទាំងនេះបាននិយាយថា ពួកគេបានលាក់ខ្លួន ដោយសារតែពួកគេខ្លាចត្រូវគេចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនត្រឡប់ទៅប្រទេសវៀតណាមវិញ។ ម៉ុងតាញ៉ាគឺជាអ្នកកាន់និកាយសាសនាមួយមិនច្បាស់លាស់ ក្នុងចំណោមកុលសម្ព័ន្ធជាតិពន្ធុប្រហែលជា ៣០ ផ្សេងទៀត ដែលជាកុលសម្ព័ន្ធក្នុងដំណើរការនៃគ្រឹស្តសាសនា ដែលកំពុងតែប្រឈមនឹងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញនៅប្រទេសវៀតណាម ដោយសារតែជំនឿសាសនារបស់ពួកគេ និងដោយសារតែពួកគេនៅខាងសហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាម។

លោកស្រី លី បានមានប្រសាសន៍ថា ការធ្វើដំណើរស្វែងរកម៉ុងតាញ៉ាទាំងនេះ តម្រូវឲ្យយើងត្រូវមានទាំងកម្លាំងខាងការទូត និងទាំងកម្លាំងកាយផងដែរ។ ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស រួមជាមួយសហការីមកពី ឧត្តមស្នងការ

អ.ស.ប ទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន (UNHCR) បានចំណាយពេលអស់ជាច្រើនសប្តាហ៍ដើម្បីចរចាជាមួយនឹង អាជ្ញាធរនៅថ្នាក់ជាតិ និងអាជ្ញាធរថ្នាក់ខេត្ត។ អាជ្ញាធរខេត្តបានទទួលបាន បេសកកម្មរួមគ្នានេះតម្រូវឲ្យមានលិខិត អនុញ្ញាតចូលទៅកាន់តំបន់ណាមួយដើម្បីស្វែងរកក្រុមដែលលាក់ខ្លួននោះ។ លោកស្រី លី មិនយល់ស្របចំពោះ ការលើកឡើងនេះទេ ប៉ុន្តែលោកស្រីបានទទួលស្គាល់ពីតម្រូវការជាក់ស្តែងចំពោះបេសកកម្មរួមគ្នានេះ ដើម្បី ធានាឲ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីសំណាក់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

លោកស្រីបានមានប្រសាសន៍ថា “កម្ពុជាគឺជាភាគីនៃអនុសញ្ញាស្តីពីជនភៀសខ្លួន ឆ្នាំ១៩៥១ ដែលតម្រូវឲ្យអាជ្ញា ធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់អនុញ្ញាតឲ្យអ្នកសុំសិទ្ធិជ្រកកោនដាក់ពាក្យសុំសិទ្ធិជ្រកកោនបាន។ យើងគ្រាន់តែមានបំណង ចង់ជួយឲ្យកិច្ចការនោះប្រព្រឹត្តទៅបានតែប៉ុណ្ណោះ។” ប៉ុន្តែប្រសិនបើបានគរហាលមូលដ្ឋានសម្រេចបញ្ជូនបុគ្គលទាំង នោះត្រឡប់ទៅវិញនោះ អញ្ចឹងទេ វាមានបញ្ហាបន្តិចបន្តួចដែរអំពីសិទ្ធិរបស់ម៉ុងតាញ៉ាទាំងនេះ។”

សហភាពអឺរ៉ុបប្រចាំកម្ពុជាបានជំរុញឲ្យក្រសួងមហាផ្ទៃសហការជាមួយ អ.ស.ប។ យើងទទួលបានការឆ្លើយតប ជាវិជ្ជមានពី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃថា ប្រសិនបើយើងឃើញម៉ុងតាញ៉ាទាំងនោះ លោកនឹងស្វាគមន៍កិច្ចសហ ប្រតិបត្តិការជាមួយ អ.ស.ប។ ដោយសារកម្លាំងនេះ ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប និង UNHCR ព្រមទាំង អគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ បានចាត់បញ្ជូនបេសកកម្មមួយទៅកាន់តំបន់នោះ ដើម្បីស្វែង រកក្រុមម៉ុងតាញ៉ា។

បេសកកម្មនេះបានជួបប្រទះការរារាំងពីអាជ្ញាធរខេត្ត។ កម្លាំងសន្តិសុខមូលដ្ឋានបានបិទផ្លូវធ្វើដំណើរទៅក្នុងព្រៃ ដែលគេអះអាងថាមានក្រុមទាំងនោះ បាន និងកំពុងលាក់ខ្លួន ដែលជាការរារាំងដល់បេសកកម្មស្វែងរកក្រុមដែល លាក់ខ្លួនទាំងនោះ។ ជំនួបប្រជុំមួយជាមួយអភិបាលខេត្តដែលបានរងចាំដ៏យូរមកនោះ មិនបានទទួលផលផ្នែក ឡើយ។ អភិបាលខេត្តនៅតែទទួលបានលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើបេសកកម្មនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រភពផ្សេងៗបាន ប្រាប់ឲ្យយើងដឹងថា ស្ថានភាពរបស់ក្រុមទាំងនោះមិនទៀងទាត់ទេ ដោយអ្នកខ្លះធ្លាក់ខ្លួនឈឺដោយជំងឺផ្សេងៗ រួមមាន គ្រុនឈាម និងគ្រុនចាញ់។ នគរបាលបានបិទផ្លូវតាំងពីព្រលឹមស្រាងៗ កម្រិតលទ្ធភាពរបស់ម៉ុងតាញ៉ា ក្នុងការទទួលបានស្បៀងអាហារពីអ្នកភូមិក្បែរៗនោះ។

លោកស្រីបានមានប្រសាសន៍ថា “ដំបូង អ្នកភូមិទាំងនេះ មិនមានអ្វីច្រើនណាស់ណា ដើម្បីប្រាប់យើងទេ។” “នៅ ពេលយើងបានឮថាពួកគេមានជំងឺ ព្រមទាំងមានការគំរាមកំហែងឥតឈប់ឈរពីការបញ្ជូនត្រឡប់ទៅវិញនោះ វាធ្វើ ឲ្យយើងប្រញាប់ប្រញាល់ជំរុញបេសកកម្មរបស់យើងនេះឡើង។”

ក្រុមការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប រួមជាមួយមន្ត្រីមកពីក្រសួងមហាផ្ទៃរបស់រដ្ឋាភិបាល បន្តធ្វើការងារនោះ។ គេដឹងព័ត៌មាននេះតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា និងអ្នកភូមិ ថា ក្រុមបេសកកម្មរួមគ្នានេះ ទៅទីនោះ ដើម្បីទទួលយកម៉ុងតាញ៉ាទាំងនោះ ប្រសិនបើពួកគេចេញមកបង្ហាញខ្លួន។ តាមរយៈទូរស័ព្ទអនាមិក

ពួកគេបានដឹងថា ក្រុមម៉ុងតាញ៉ាដំបូងដែលមានគ្នាប្រាំបីនាក់ អាចនឹងចេញមកបង្ហាញខ្លួននៅពេលវេលា និង កន្លែងជាក់លាក់មួយ។ ក្រុមបេសកកម្មរួមគ្នានេះ ដែលដឹកនាំផ្ទាល់ដោយ លោកស្រី លី នៅត្រង់ចំណុចនេះ បាន ចេញទៅជួបម៉ុងតាញ៉ាទាំងនោះ។

មិនយូរប៉ុន្មាន នៅពេលព្រឹកនោះ គេបានរកឃើញក្រុមម៉ុងតាញ៉ាដំបូងដែលមានគ្នាប្រាំបីនាក់។ យើងត្រូវចំណាយ ពេលច្រើនជាងមុនក្នុងការស្វែងរកក្រុមទីពីរដែលមានគ្នាចំនួនប្រាំនាក់។ នគរបាលខេត្តបានចាប់ខ្លួនពួកគេ ហើយ ឃុំពួកគេទុកនៅប៉ុស្តិ៍នគរបាលមួយកន្លែង។ នៅទីបំផុត ពួកគេត្រូវបានចាប់បញ្ចូលទៅក្នុងក្រុមរួម។

លោកស្រី លី មិនត្រូវបានគេប្រកាន់ទោសអូសដំណើរអ្វីទេ នៅពេលគាត់បានប្រាប់ពីមូលហេតុដែលត្រូវចំណាយ ពេលវេលា និងខិតខំប្រឹងប្រែងច្រើន ទាំងកម្លាំងកាយ និងទាំងខាងការទូត ដើម្បីយកអ្នកទាំង ១៣ នាក់ នោះ ចេញពីព្រៃក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ លោកស្រី បានមានប្រសាសន៍ផងដែរថា យើងពិតជាមានការព្រួយបារម្ភខ្លាំងពី សុវត្ថិភាពរបស់ពួកគេ ប្រសិនបើត្រូវបានអាជ្ញាបញ្ជូនត្រឡប់ទៅប្រទេសវៀតណាមវិញនោះ ហើយវាមានសារៈ សំខាន់ជានិមិត្តរូបផងដែរ។

កាលពីពេលថ្មីៗនេះ កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងដ៏ចម្រុះចម្រាសមួយជាមួយនឹងអូស្ត្រាលីដើម្បីទទួល យកជនភៀសខ្លួនដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងឃុំខ្លួននៅលើកោះប្រទេសណូវែនមហាសមុទ្រប៉ាស៊ីហ្វិក។ លោកស្រី លី បានមានប្រសាសន៍ថា ការជួយសង្គ្រោះ និងការដាក់ពាក្យសុំសិទ្ធិជ្រកកោនរបស់ម៉ុងតាញ៉ា ផ្តល់ឱកាសឲ្យកម្ពុជា បញ្ជាក់ពីបំណងរបស់ខ្លួនក្នុងការគោរពអនុវត្តតាមអនុសញ្ញាស្តីពីឋានៈជនភៀសខ្លួន។

លោកស្រី លី បានមានប្រសាសន៍ថា “គេត្រូវតែយល់ថា អាជ្ញាធរមិនអាចអនុវត្តដោយរើសមុខឡើយ នៅពេល និយាយអំពីអ្នកសុំសិទ្ធិជ្រកកោននោះ។”

លោកស្រីបានបន្ថែមទៀតថា រឿងនេះផ្តល់ឲ្យយើងនូវករណីជាក់ស្តែងមួយ ដើម្បីប្រើជាមួយអភិបាលខេត្តផ្សេងៗ ទៀតដែលអាចមានបំណងផងដែរ ចង់បញ្ជូនអ្នកសុំសិទ្ធិជ្រកកោនត្រឡប់ទៅវិញ មុនពេលធ្វើការសាកសួរពួកគេ ពីបំណងរបស់ខ្លួន ដែលជាអកុសល ករណីនេះកើតមានពេលខ្លះដែរ។ លោកស្រី បានមានប្រសាសន៍ថា ដូច្នោះ វាជាឱកាសមួយក្នុងការបង្ហាញប្រាប់អាជ្ញាធរខេត្តផ្សេងៗថា ពួកគេក៏ត្រូវគោរពអនុវត្តតាមច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ផងដែរ។

បច្ចុប្បន្ននេះ ម៉ុងតាញ៉ាទាំងនោះ កំពុងស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់នាយកដ្ឋានជនភៀសខ្លួនរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ទទ្ធិមនឹងនេះ ការិយាល័យឧត្តមស្នងការ អ.ស.ប ទទួលបន្ទុកជនភៀសខ្លួន (UNHCR) កំពុងរៀបចំកន្លែងស្នាក់ នៅឲ្យពួកគេ។ សម្រាប់ការិយាល័យរបស់លោកស្រី លី ការងាររបស់ការិយាល័យនេះ បានធ្វើចប់សព្វគ្រប់ហើយ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ករណីមួយនេះដែរ។

លោកស្រី បានមានប្រសាសន៍ថា “ខ្ញុំមិនអាចគិតថាមានមធ្យោបាយណាមួយល្អជាងនេះ ដើម្បីបញ្ចប់ការងារនេះ
ក្នុងឆ្នាំនេះឡើយ។”

ថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤